

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De Gradib. Entis. C. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

illud nuncupauit, cuius tempus esset imago, quo loquendi modo Aristoteles minimè utitur. Ac ut clariùs hoc pateat, aduertendum, quòd Æternitas, siue Æuum non est Idea, sed Ideis conueniens; non est aliquid ex quinque generibus, sed cunctis commune: & quamuis conueniat cunctis; attamen cum vnitate, statu & identitate maximè est cõiunctum. Insuper, quamuis æuum non sit Idea, attamen dicitur radix temporis, & cum Idea conueniens; quatenus tempus eius est imago, & ab eo fluit: de quo cecinit Boetius:

*Qui tempus ab æuo
Ire iubes, stabilisq; manens das cuncta moueri,*

De gradibus Entis.

CAP. XI.

Voniam Mens prima absolutè, & verè est ens; & cum sit verè ens, dicitur æuum; nam verè ens, & semper ens, idè est, ut inquit Plotinus: propterea si ad ens respicimus, & gradus eorum, quæ sunt, in vniuerso, numeramus; quinque præsertim, tanquã capita, adinueniemus. Nam primum est id, quod est supra ens, & initium est entis: sub quo mēs reperitur, vel participata, vel ne, quæ est ens simpliciter, ens vnum: in tertio gradu est anima, in qua ens cū non ente est complicatum; magis tamen esse, quàm non esse dicitur, adeò ut esse quoddam obscuro.

obscurū dici possit: in quarto gradu sunt corpora, & corporea, vt natura, & imitationes Idearum; quæ non verè entia sunt, & magis sunt non entia, quàm entia: postrema est materia, quæ infra ens, & verè non ens nuncupatur, & iure quidem: nam essentia, & esse ad formas pertinet; infra quas materia, & potentia collocatur. Insuper ea, quæ supra animam cogitantur, semper quidem sunt, nunquã fiunt; anima est, & sit semper; corporea semper fiūt, nunquam sunt; materia ne dum esse, immò nec fieri potest. Vt multi sunt gradus entis, ita etiam multi sunt gradus non entis. Nam primum datur non ens, quia est supra ens, & præstantius ente, ex quo non ente omnia fiunt: secundò non ens pro alteritate: tertio pro non verò ente, qualia sunt corpora: quarto pro verè non ente, quod rerum est materia: demum pro nihilo infra materiam collocato. Ex his colligo, quòd cum ab Aristot. materia dicatur per se ens, à Platone verè non ens; non propterea verè dissentiant; sed lis est in verbis, pendens ex varia entis, vel nō entis acceptance. Colligo insuper, quòd leuiter Arist. in primo Phys. 79. Platonem carpit, quia materiam dixerit non ens, & Parmenidis sententiam commendauerit. Colligo tertio, quòd cum Arist. in prædicamēto substantiæ dixerit, indiuidua esse substantias primas: Plato verò eas, nedum substantias neget esse primas, immò nec verè esse affirmet; non propterea verè dissentiant.

80 ACADEM. CONTEMPLAT. LIB. II.

quoniam inter diuersa apud eos est comparatio: comparat Arist. indiuidua cum vniuersalibus per intellectum abiunctis: cōparat Plato corporea cū his, quæ ex sui natura sunt à corpore, & à materia soluta. Lis solūm est in hoc: quia Plato rerum in materia existentium ponit Ideas in prima mēte, quas renuit Arist. Insuper cū Plato dicat corporea semper fieri, nunquam verò esse; Aristot. in 4. Metaphys. disputet contra hanc sententiam, manifestans hæc corporea etiā manere saltē in quali, & in forma, quāuis mutētur in quāto, & in 8. Phys. reiiciat eorum sentētiam, qui corporea esse in continuo motu asserabant; non propterea in sententia dissentiunt: quia Plato solūm manifestare voluit corporea continenter pendere ab incorporeis, quod etiam asseruit Aristot. 9. Metaphys. 17. inquiring: Si non darentur substantiæ separatæ, nihil esset. Insuper manifestare voluit, quòd ea, quæ conueniunt rebus abiunctis; sine diuisione, & extensione eis conueniunt: quæ verò competunt rebus corporeis, cum extensione, & successione sunt complicata. Ex quo demum patet, quòd quamuis substantiæ corporeæ nunquam esse, & semper fieri dicantur; non propterea ab Arist. hæc sententia evertitur, dū in prædicamento substantiæ inquit, proprium esse substantiæ, cū vna numero sit, capace esse contrariorum.

FINIS LIBRI SECVNDI.
S T E.